

**R.P. Ioannis De Lvgo Hispalensis, É Societate Iesv, Jn
Collegio Romano Eivsdem Societatis Olim Theologiae
Professoris, nunc S. R. E. Cardinalis, Dispvtaiones
Scholasticae, & Morales, De virtute, & ...**

Lugo, Juan de

Lvgdvni, 1666

Sect. I. Quis sit minister ordinarius in hoc Sacramento.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82358](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82358)

concedit licentiam absolutæ, sed sub conditione, si iam iterum castitatem vouit: qua conditione stante, sit nunc votum nouum absolutum; ac per consequens eius sensus est: Volo me obligare denuo, etiamsi obligatus non essem: alioquin non esset votum absolutum simpliciter: sed tamen licentia Pontificis ad hoc votum absolutum, & cum illo sensu absoluto faciendum, non fuit absoluta, sed conditionalis, si iam iterum castitatem vouerat: nec in hac concessione est aliqua contradictio. Sic ergo in casu nostro finge, poenitentem petere facultatem à Pontifice confitendi hæc peccata Sacerdoti simpliciter, quia iam prius eadem proprio Sacerdoti confessus fuerat, Pontifex licentiam concedit sub eadem conditione: *Si iam eadem peccata proprio Sacerdoti confessus es.* Confessio est conditionalis: absolutio tamen, ad quam datur licentia, non debet esse conditionalis, sed absoluta, cuius sensus sit, remittere illa peccata, etiamsi prius remissa non fuissent: nam ad hanc absolutionem absolutam dari potuit licentiam sub conditione: in quo nulla apparet contradictio.

DISPUTATIO XIX.

De Ministro ordinario, & delegato Sacramenti poenitentiae.

SECT. I. *Quis sit Minister ordinarius in hoc Sacramento.*

SECT. II. *De Ministro delegato ad confessiones audiendas.*

IURISDICTION, quæ in Ministro requiritur, dupliciter habetur: scilicet, vel ordinaria, vel delegata, ut dixit Tridentinum. De utraque dicendum erit in hac disputatione, & prius de Ministro ordinario.

SECTIO I.

Quis sit Minister ordinarius in hoc Sacramento.

Minister ordinarius est, qui est Pastor respectu poenitentis: omnes enim Christi fideles Pastorem habent suum, præter unum Supremum Pastorem, qui licet ouis sit Christi, non habet alium Pastorem: potest tamen absoluti sacramentaliter ab illo Sacerdote, quem ipse elegerit: quomodo autem aut à quo accipiat iurisdictionem Confessarius Pontificis, diximus *suprà*, disp. 15. sect. 3. Cæteri omnes Pastorem habent, qui est eorum Confessarius ordinarius, nimirum, summus Pontifex est Pastor communis omnium fidelium, atque idem potest omnes absolueret potestate, atque iurisdictione ordinaria. Deinde Episcopus habet potestatem ordinariam in omnes suos subditos: Parochus denique in omnes suos parochianos, siue illi Laici sint, siue Clerici, vel etiam Sacerdotes.

De ipsius Episcopis dubitatur primò, quis sit eorum Pastor, qui ordinaria potestate possit eos absolueret. Aliqui volunt, eum esse Archiepiscopum: huius verò Patriarcham, qui immediatè subest Papæ, ut proprio Pastori. Ita Palud. & Syluester apud Suarez disp. 25. sect. 2. n. 10. Ipse tamen Suarez cum Soto, & aliis melius dicit, Episcopos subdi immediatè in hoc foro soli Papæ: quibus consentit Vas-

quez q. 93. art. 1. dub. 4. n. 2. An verò Archiepiscopus habeat potestatem ordinariam ad absoluerendos non solum suos proprios subditos, sed etiam eos, qui subduntur Episcopis Suffraganeis; dicendum est, habere, dum actum visitant diocesim Suffraganeam, ut colligitur ex cap. *ult. de consensu*, lib. 6. & noster Suarez cum aliis loco citato, & sect. 1. n. 13.

Possunt tamen Episcopi de iure communi eligere sibi Confessarium, ut vitetur animarum dispendium: quia difficile eis esset recurrere semper ad Papam, ut habetur in c. *ult. de poenitentis*, & remissionib. qua facultate possunt etiam uti, dum versantur in Curia Pontificis: quia concessio generalis est; & licet habeant apud se Religiosos, qui ex facultate Papæ possunt absolueret; possunt tamen alium sibi eligere, qui talem facultatem non haberet. Nouine autem Episcoporum comprehenduntur ibi alij Prælati superiores exempti: quia ita voluit Pontifex, & expressit in eodem indulto: quales sunt Abbates, exempti, & immediati Pontifici, & alij, qui habent similem iurisdictionem quasi Episcopalem: non tamen intelligitur Vicarius Episcopi, neque etiam Parochi, qui non sunt Prælati, & multò minus Abbatissæ, licet sint exemptæ, quia hæ non habent iurisdictionem Episcopalem, nec nomen Prælati.

Eodem indulto gaudent Prælati regulares, præsertim Generales, & Prouinciales, imò & Superiores locales, qui etiam sunt Prælati, & habent iurisdictionem in utroque foro, ut docent plures, quos congerit Diana tom. 2. tract. 2. de dubiis Regularium, resolut. 1. & tom. 3. tract. 4. miscellan. resolutione 1. Quod tamen limitandum notat Suarez disp. 27. sect. 2. num. 10. ut non procedat, quando in aliqua Religione iuxta specialia privilegia, vel Constitutionem à Summo Pontifice approbatam, Prælati inferior habet Confessarium designatum à suo Prælati Superiore, quia ita est veluti ordinarius eius Index, & Pastor in hoc foro. An verò possint ij Prælati eligere Confessarium, à quo absoluantur à casibus reservatis, à quibus ipsi possunt suos subditos absolueret, dicemus disputatione sequenti, agentes de absolutione à reservatis sect. 5.

De Cardinalibus, qui Episcopi non sunt, dicendum est breuiter, eos saltem ex consuetudine posse eligere sibi Confessarium, imò & dare facultatem suæ familiæ eligendi Confessarium, ut cum Caietano, & aliis docet Suarez dicta disp. 27. sect. 2. num. 6. & disp. 25. sect. 2. n. 11. & 12. Potest etiam Episcopus familiam suam eximere à Parochia, sicut & Imperatores, & Reges dicuntur habere exemptionem, de hoc tamen ita ferè nihil sciri potest: solent enim frequenter confiteri Regularibus, quibus iuxta sua privilegia confiteri etiam possunt alij sæculares.

Parochorum immediatus Pastor est Episcopus, vel qui, quasi Episcopale munus habet: ex consuetudine tamen eligunt sibi Confessarium: quod & aliis Sacerdotibus sæcularibus probabile putat Suarez. Sed neque de his potest iam constare talis consuetudo: quia hi omnes post Tridentinum non possunt eligere Confessarium, nisi approbatum ab Episcopo: qui, si Regularis sit, iam habet aliunde iurisdictionem per privilegia sui Ordinis: si verò sit sæcularis, habebit iurisdictionem ab Episcopo, qui non solet communiter dare approbationem Sacerdoti sæculari sine licentia, & iurisdictione ad absoluerendum in sua diocesi: quare vix poterit vnquam occurrere casus, quo Parochus, vel Sacerdos eligant sibi Confessarium non habentem aliunde iurisdictionem.

Ij, qui dicuntur vagi, sed quod non habeant certum domicilium, confiteri debent Parochi, sub quo De vagis actu

4.
De Prælati Regularibus.

5.
De Cardinalibus.

6.
De Parochiis & aliis Sacerdotibus.

7.
De vagis actu

acta reperiuntur, qui verò peregrinantur, & iter faciunt, possunt iam ex voluntate tacita suorum Pastorum confiteri etiam Parocho illi, quem in eo loco inveniunt, in quo sunt; dum tamen ex industria non discesserint à suo domicilio, ut occasione itineris alteri confiterentur. Qui habent domicilium in duplici parochia, possunt in utraque Sacramenta recipere, vel certè in illa, in qua tunc inveniuntur: sicut scholastici, milites, mercatores, & similes possunt illi Parocho confiteri, apud quem habitant. Et in his omnes ferè conueniunt, & facilia sunt.

8. Restant tria paululum difficiliora. Primum, an Parochus vel etiam Episcopus extra diœcesim possit absoluerè suum subditum. Respondeo affirmatiuè cū communi: quia hæc iurisdicção non est contentiosa nec requirit strepitum iudiciale. Notat autè benè Suarez *disp. 25. sect. 1. n. 17.* hoc locum etiam habere in eo, qui habet iurisdicçãoem delegatam, quam poterit exercere circa subditos delegatis, ubicunque eos inueniat: quod intelligi debet, dummodo delegationis formula non limitet ad talem locum, vel diœcesim, prout alicubi apponi consuevit.

9. Secundum dubium est an, in hoc foro acquiratur iurisdicção ratione delicti in tali loco. Affirmant enim Adrianus, & Antoninus apud Suarez *ibi. n. 18.* id tamen ab omnibus meritò rejicitur: quia ille, qui per duos menses fuit in vna Parochia, & per duos alios in alia, deberet postea diuidere confessionem & vni Parocho confiteri peccata primi bimestris & alteri Parocho peccata secundi, quod est cōtra institutionem huius Sacramenti, atque idè in hoc foro non attenditur tempus, vel locus delicti commissi, sed confessionis, unde, qui hodie sit Religiosus, potest iam peccata in sæculo commissi apud suum Prælatum confiteri, qui nunc est eius Parochus.

10. Tercium, & difficilius dubium est, an propter ignorantiam proprii Parochi possit subditus eligere sibi alienum Sacerdotem in Confessariū. Affirmat cōmunis sententia, quam sequitur etiam Valquez *quest. 93. art. 2. dub. 3.* propter textum in *cap. Placuit. 9. quest. 2. & de pœnit. dist. 6.* cuius verba sunt hæc: *Placuit, ut deinceps nulli Sacerdoti liceat quilibet commissum alteri Sacerdoti recipere ad pœnitentiam sine consensu eius, cui se prius commisit, nisi per ignorantiam illius, cui peccans prius confessus est.* Dicunt tamen non sufficere quamlibet ignorantiam Confessarij, sed debere esse in eo gradu, quo confessionem redderet irritam: Addunt, non posse eligi alienum, quando essent alij Confessarij apti, qui saltem ex commissione iurisdicçãoem haberent: quod tamen alij limitant, si habeant commissionem à Parocho, vel Episcopo, secus si à Papa: quia, sicut pœnitens non tenetur recurrere ad Papam, ita nec ad eius Commissarios. Item alij dicunt, non posse eligi alienum, quando esset aditus ad Episcopum. Alij addunt, debere saltem per facultatem ab ipso Parocho: quod tamen alij rejiciunt. Alij extendunt hanc facultatem ad alios casus similes, ut si Parochus soleat reuelare confessionem, vel provocare ad malum: imò Gabriel extendit ad casum quo Parochus esset excommunicatus aut suspensus. Alij, cum quibus Valquez, volunt solum habere locum in casu ignorantie. Quas sententias, & earum probabilitatem examinat latè Suarez *disp. 17. sect. 2. à num. 12.*

11. Alij, quibus magis assentior, dicunt, textum illum non concedere talem facultatem. Ita Suarez loco citato, *n. 21.* Cominch. *disp. 8. dub. 2. num. 14. & dub. 9. num. 64.* cum Sancto Thoma *distin. 17. quest. 3. art. 3.* Cano. *5. parte elect. de pœnit. & Sor. in 4. dist. 18. question. 4. artic. 2.* Et quidem, si textus intelligendus esset de facultate eligendi

Sacerdotem alienum in Confessariū, non probaret, nec concederet facultatem illam vniuersaliter, & ad omnes casus: sed solum, quando iam pœnitens in ipsa confessione actuali expertus esset ignorantiam proprii Sacerdotis, ut constat ex illis verbis: *Propter ignorantiam illius cui prius confessus est.* Auctores autè cōtrarie sententiæ nullo modo exigunt talè conditionem. Non ergo loquitur ibi textus de eligendo alio præter proprium Parochum: sed de recursu ad secundum Sacerdotem pro moderanda pœnitentia publica à priori imposita, cui se pœnitens commiserat: hoc est ad què venerat, & cui se tradiderat, ut pœnitentiam ab ipso acciperet pro aliquo publico delicto. Nam, ut benè expendit Suarez, illa verba: *Cui se prius commisit,* significant ipsam pœnitentem ex se voluisse recurrere ad alium: parochianum autem non dicuntur se committere suo Parocho; sed committi ab Episcopo, qui constituit Parochum. Sermo ergo est de illo, qui se sponte subiecit, & postea, quia durior expertus fuerat, volebat alium tentare.

Confirmatur primò hæc interpretatio: quia si de delictis secretis sermo esset, & de pœnitentia secreta, difficilè posset vnquā probari ignorantia prioris Confessarij, prout probari debuisset, ut posterior pœnam in eo textu impositam euadere posset. Quæ tamen ignorantia in delicto & pœnitentia publica faciliè posset comprobari, cum posset Prælatus & secundus Sacerdos ex regulis pœnitentialibus clarè cognoscere errorem primi in assignanda pœnitentia publica maiori. Non ergo agitur ibi de recursu ad alium solum pro confessione eiusdè peccati.

Confirmatur secundò, quia, si facultas illa esset, eligendi Confessarium propter ignorantiam proprii Parochi, frustra exigetur, quod pœnitens iam confessus esset Parocho ignoranti. Ad quid enim id deserviret, nisi ad faciendam confessionem faciliègam, si iam aliunde comperta erat pœnitentia ignorantia Parochi, vel ex eius responsis, vel ex relatione aliorum pœnitentium, qui etiam in confessione ignorantiam ipsius experti essent.

Confirmatur tertio: quia, si solum in casu talis ignorantie Parochi, quæ confessionem redderet nullam, daretur ibi facultas pœnitenti eligendi Confessarium; esset ferè inutilis illa decisio: vix enim vnquam talis ignorantia in Parocho reperitur: quare prouisum solum fuisset necessitati pœnitentis in casu quodam metaphysico, non prouidendo ad casus alios morales magis frequentes, in quibus non potest Confessarium eligere.

Confirmatur quarto, quia vel pœnitens ille, cui prouidetur ibi de remedio, supponitur doctus, vel ignorans. Si primò, non indigebat alio Confessario: quia ipse posset supplere Parochi scientiam, explicando illi benè gravitatem, & species suorum peccatorum, quod sufficeret, ut Parochus existimaretur posse sufficienter audire illam confessionem: de facto enim aliqui approbantur ad audiendam confessionem Sacerdotis docti, verbi gratia, solius Parochi, qui non iudicantur apti ad audiendas confessiones rusticorum. Si verò pœnitens ille esset ignarus, iam nec ipse posset iudicare de ignorantia Parochi, & de gradu illius ad hoc ut propter illam eligeret sibi alium Confessarium: quare facultas illa fuisset omninò inutilis, & sine effectu.

Denique ex ipso contextu colligi videtur, sermonem esse de pœnitente, qui peccatum, quod iam confessus fuerat, volebat postea alteri confiteri: alioquin, quorsum mentio fuerat de confessione prius facta? Certum est autem, quam fuisse prohibitum iterum alteri, etiam alieno, confiteri eadem peccata, quæ iam pœnitens proprio

proprio Parocho semel confessus fuerat; neque hoc prohibuit Pontifex in illo textu: non est ergo semel de eo qui solum volebat utcumque alteri confiteri; sed de eo, qui volebat penitentiam pro delicto publico sibi impositam ab alio diminui: quod quidem non parum derogabat auctoritati prioris Sacerdotis, & enervabat rigorem disciplinae, cum singuli eo timore, ne recurreretur ad alium pro moderatione penitentiae à se impositae inclinarent ad consentiendum facile penitentibus, & taxandas debitas penitencias. Non ergo est sermo de proprio, & alieno; sed de duobus Sacerdotibus expositis à Prælato ad recipiendos penitentes, & taxandas penitencias publicas, pro delictis publicis, prout olim fiebat. Nec necesse est illum textum aliter intelligere sine ullo fructu: cum iam illa facultas, etiam si vera fuisset contraria sententia, ad nihil deferretur: si quidem nullus erit Sacerdos alienus, quem penitens propter eius doctrinam velit eligere, qui non habeat auctoritatem, quam habet Parochus, vel à Pontifice, si sit regularis, vel ab Episcopo, si sit Sacerdos secularis.

Poterat ultimum dubitari in hoc loco de Novitiis religiosi, quis habeat potestatem ordinariam in ordine ad eorum confessiones. De hoc tamen aptius dicitur *infra*, agendo de absolutione à reservatis.

SECTIO II.

De Ministro delegato ad confessiones audiendas.

^{15.} Possunt delegare iurisdictionem in hoc foro omnes, qui eam habent ordinariam. Unde Papa Episcopus & Parochus possunt eam delegare, Papa pro omnibus Christianis, Episcopus & Parochus singuli pro suis, quibus requiritur autem in eo, cui delegatur iurisdictione, capacitas, hoc est, non esse impeditum per aliquam censuram, & post Tridentum, requiritur approbatio facta ab Ordinario. Similiter possunt delegare Vicarius Episcopi, Summus Penitentiarius, & alij similes.

^{14.} Difficultas est primo, an qui habet iurisdictionem delegatam possit eam alteri subdelegare: de quo late Thomas Sanchez *lib. 3. de matrim. disp. 31*, ubi affert multos affirmantes delegatum ad universitatem causarum posse subdelegare; quod tamen si, ut sonat, accipitur, durissimum erit, nam Religiosi habent potestatem delegatam à Summo Pontifice, & quidem ad universitatem causarum, nempe, ad absolvendum omnes penitentes ab omnibus peccatis, &c. & tamen nemo dicit, eos posse hanc iurisdictionem aliis Presbyteris secularibus delegare. Credo itaque; totum hoc ex circumstantiis iudicandum esse: nam in delegante, quando habet potestatem ordinariam, non deest facultas delegandi cum potestate subdelegandi: an vero velit ita dare, ex verbis, & circumstantiis delegationis coniciendum est: nam Parochus, qui conducit Capellanum, cuius opera utitur, etiam in audiendis confessionibus suorum subditorum, non vult illi dare facultatem subdelegandi: quia solum vult eius operam, & exercitium actuale; non vero vult illi dare officium Parochi etiam partiale per modum officij, ut cum aliis notat Sanchez *ubi supra num. 3*. Qua ratione videtur se habere Pontifex, dum Religiosis dat potestatem absolvendi: vult enim solum eorum operam personalem, & ideo dicit, se dare illis facultatem audiendi confessiones, qui certe est actus maxime personalis.

^{16.} E contra vero, quando alicui communicatur officium, seu substituitur in officio, etiam ad breve tempus, videtur dari cum facultate subdelegandi. Unde Sacerdos relictus à Parocho absente per quindecim dies loco sui, vel subrogatus ab Episcopo loco Parochi per annum, vel semiannum,

potest ipse subdelegare ad aliquas causas, vel actiones speciales; non vero ad totum officium suum. Idem dicerem, quando datur facultas universalis alicui, non attenda persona, sed officio, ita ut perseueret in successoribus officij: si, v. g. Abbas, vel Prælati regularis alicuius domus, habens sibi subordinatam aliam domum, vel villam eiusdem Conventus, committat Vicario, quem in illa habet, absolutionem à casibus sibi reservatis: poterunt ij Vicarii committere aliis Religiosis absolutionem in casu particulari, non generalem, qualem ipsi habent: quia delegatus non potest subdelegare, nisi ad causas particulares. Quando vero Episcopus dat alicui Prælato regulari facultatem absolvendi seculares à casibus sibi reservatis, an possit ipse, occurrente necessitate, illam facultatem communicare suis subditis: affirmat Diana *1. tomo tractatu 3. miscellaneo resolutione 53*, dum non concedatur, nisi ad illum casum. Quod admitti fortasse posset, si facultas esset concessa Superiori in genere, & omnibus successoribus: secus vero, quando data est huic personae illam petenti: intelligitur enim personalis, nisi ex verbis concessionis aliud colligeretur. Verbi gratia, si diceret Episcopus: *Substitu te*, vel. *Communica tibi meam omnem potestatem in ordine ad casus reservatos*, vel quid simile.

Secundo quæritur potest, an ille, cui iurisdictione delegatur debeat notitiam habere huius delegationis, ita ut aliter absolutio irrita sit. Affirmative respondet Coninch, *disputatione 8. dubio 5. num. 35*, quod videtur ut certum supponere Thom. Sanchez *lib. de Matrim. disp. 36. n. 8*, ubi dicit ignorantem, se habere iurisdictionem, non operari valide, licet illam habeat. Contra hoc tamen esse videtur: quia sequeretur Religiosum absolventem ab aliquo casu reservato, à quo ipse quidem absolvere potest propter sui Ordinis privilegia, invalidè absolvere, si ille nesciebat illud privilegium; absoluit tamen, quia ignoravit etiam, vel non aduertit, quod esset casus reservatus. Consequens autem durum est: quod enim Confessarii regulares ignorant multas censuras esse reservatas; & ignorant etiam facultates sui Ordinis? Item si Confessarius habebat facultatem ex aliquo viva vocis oraculo Papæ; postea vero revocatis eiusmodi viva vocis oraculis prosequitur absolvens, non advertens ad revocationem; & postea errore cognito, inuenit se habuisse eandem facultatem, etiam per Bullam antiquam, vel per communicationem cum alia Religione, quam Bullam prius ignoraverat, durum erit dicere, quod interim invalidè absolverit, dum ignorabat illam Bullam, qua data sibi fuerat iurisdictione.

^{18.} Ego quidem existimo doctrinam illam Thomæ Sanchez, formaliter loquendo, veram esse: hoc est, si aliquis putat se non habere iurisdictionem, actum non esse validum: quia non videtur habere intentionem validè absolvendi; v. g. qui putat se non posse validè absolvere. Ceterum, si ipse putat se habere iurisdictionem, licet erret in titulo, quo illam habet, & aliunde habet verè illum titulum, credo validam esse absolutionem, vel quemlibet alium actum. Quod probari potest exemplo morali: nam si dones domum tuam Petro, quam putabas te possidere titulo emptionis: & postea invenias titulum ipsum fuisse falsum, & venditionem fuisse invalidam, sed tamen aliunde invenis pertinuisse ad te titulo legati, quem titulum prius ignoraveras; reuera donatio tua valida fuit; quia habuisti animum donandi, & transferendi totum ius, quod habebas. Similiter ergo Confessarius, qui habet animum absolvendi, in quantum potest, & meliori modo, quo possit, validè

^{17.} An sine notitia acquisitionis iurisdictionis?

^{18.}